Suarez-baobab

Adansonia suarezensis

Kort fortalt

- *Adansonia suarezensis* – katostfamilien (Malvaceae).
- Vokser kun i det nordligste Madagaskar omkring Antsiranana; truet i naturen.
- Løvfældende træ med tyk, vandlagrende stamme og glat, grå- til rødbrun bark.
- Korte, vandrette grene i en flad krone; store hvide blomster, der åbner om natten.
- Lyst og varmt hele året; om vinteren næsten tørt og mindst ca. 15 °C.
- Smider bladene og hviler om vinteren – det er naturligt.
- Frøskallen ridses og lægges i blød; spirer uregelmæssigt efter få dage til 1–2 måneder.

Det kan du se frem til

Med frøene af Suarez-baobab har du grundlaget for en usædvanlig bonsai fra en af Madagaskars sjældne baobab-arter. Frøskallen skal ridses, og spiringen er uregelmæssig – nogle frø spirer efter få dage, andre efter 1–2 måneder. Kimplanterne danner først rødder, så der sker længe ikke meget over jorden. Efterhånden bliver stammen tyk og flaskeformet, og den flade krone kan formes. Blomster skal du ikke regne med i en skål – det er stammen, der er baobabens særkende.

Mange forbinder bonsai med et færdigt lille træ fra butikken. Med frø starter du et skridt tidligere – og det giver dig noget, et købt træ aldrig kan: Du bestemmer selv formen fra den første spire, og du kan dyrke arter, der sjældent eller aldrig sælges som færdige bonsai. Det kræver tålmodighed, for der går nogle år, før frøplanten er blevet til et egentligt bonsaitræ. Til gengæld er træet dit eget fra start til slut. Herunder finder du det, du skal vide for at komme godt fra start med netop denne art.

Introduktion

Suarez-baobab (*Adansonia suarezensis*) er en af seks baobab-arter, der kun findes på Madagaskar. Den vokser i det nordligste Madagaskar omkring byen Antsiranana – tidligere Diego Suarez, som har givet arten navn – i tør, løvfældende skov på kalkbund. Træet bliver op til ca. 25 m højt med en høj, cylindrisk stamme og glat, grå- til rødbrun bark. Højt oppe sidder korte, tykke grene, der stritter vandret ud og danner en karakteristisk flad krone. Bladene er fingrede og falder i tørtiden. Derefter kommer store, hvide, stærkt duftende blomster, der åbner sig ved skumring og er visnede ved daggry; de bestøves af flyvende hunde. Arten er truet i naturen, fordi bestandene er små og spredte, og der kommer kun få nye træer til. Som bonsai er det især den tykke, vandlagrende stamme, der fascinerer. Blomster må du ikke regne med i en skål.

Formering

Frøene kan sås inde hele året; bedst om foråret. Skallen er meget hård: Læg frøene i lunkent vand natten over, og fil eller rids derefter forsigtigt et lille stykke af skallen et enkelt sted, til det hvide lag lige netop kan ses – ikke dybere. Så frøene ca. 1–2 cm dybt i fugtig såjord blandet med lidt kvartssand, og stil såbakken lyst og varmt ved ca. 25–30 °C. Hold dyrkningsmediet let fugtigt, men aldrig vådt, ellers rådner frøene. Spiringen er uregelmæssig: Nogle frø spirer efter få dage, andre først efter 1–2 måneder; ikke alle frø spirer. Når kimbladene er kommet frem, sker der længe ikke meget over jorden, fordi planten

Sikkerhed: Frø, næringsstoffer og dyrkningsmedier er ikke beregnet til at spise – hverken for mennesker eller dyr. Nogle arter er giftige, så opbevar dem utilgængeligt for børn og dyr.

først danner rødder. Når kimplanterne har fået de første rigtige blade, prikles de ud i enkelte potter med priklejord.

Placering og lys

Suarez-baobaben vil have så meget lys og varme som muligt og tåler fuld sol – også flere timer om dagen. Fra slutningen af maj, når nætterne er lune, til begyndelsen af september kan den stå ude et solrigt, beskyttet sted. Resten af året står den inde i et lyst sydvindue.

Vanding og næringsstoffer

Stammen lagrer vand, så baobaben tåler tørke langt bedre end for meget vand. Vand grundigt, når dyrkningsmediet er tørt, og lad det tørre op mellem vandingerne; unge planter vandes lidt oftere end ældre. Fra april til september gives flydende bonsai-næring i svag dosis hver 4.–6. uge. Om vinteren, når bladene er faldet, vandes kun ca. en gang om måneden med lidt vand, så de fine rødder ikke tørrer helt ud – ellers kommer træet langsomt i gang om foråret.

Dyrkningsmedie

Brug et veldrænet dyrkningsmedie: Færdig bonsai-jord blandet med ekstra kvartssand er et godt grundlag. Til unge planter passer priklejord med kvartssand. Træet omplantes hvert 2.–3. år om foråret, når væksten begynder.

Beskæring

Baobaben kan beskæres i hele vækstsæsonen, men ikke i vinterhvilen. Lad de nye skud vokse, og klip dem derefter tilbage til 2–3 blade; så forgrener træet sig, og den flade krone bliver tættere. Store snit tørrer langsomt i det bløde træ – lad snitfladen tørre, før du vander.

Vinteropbevaring

Suarez-baobaben tåler ikke kulde. Om efteråret smider den bladene og går i hvile – det er naturligt. Stil den lyst og varmt, ved mindst ca. 15 °C, og hold dyrkningsmediet næsten tørt: Vand kun lidt ca. en gang om måneden, og giv ingen næring. Når de nye blade kommer om foråret, øges vandingen gradvist igen.

Vigtige dyrkningstips

Det meste, der går galt ved såning, skyldes for meget vand eller for lidt lys. Jeg anbefaler et let, næringsfattigt såmedie som såjord eller kokos-såmuld, så de fine rødder ikke rådner. Når kimplanterne skal prikles, giver priklejord med kvartssand god dræning og et stabilt rodnet. Senere, når træet skal formes som bonsai, er min færdigblandede bonsai-jord et godt grundlag. Hav tålmodighed: Frø fra samme pose spirer ikke altid samtidig, så lad såbakken stå, selvom de første kimplanter allerede er kommet op.